

To studenter om allmennmedisin, lønnslipp og pasientens agenda

VEGARD BERLING OG KJERSTI PILEBERG INTERVJUET AV GUNHILD FELDE

Hva tenker en medisinstudent om allmennmedisin etter å ha vært i praksis? Flott, spennende og variert eller bare sykehusmedisin på et lavere nivå? Bergensstudentene Vegard Berling og Kjersti Pileberg har vært i praksis i henholdsvis Sande i Sunnfjord og hos Landsbylegene på Stord, etterfulgt av teoretisk undervisning.

K.P.: Det har vært noe helt nytt å være i allmennpraksis. Undervisningen har hatt fokus på konsultasjonsteknikk og legerollen. Dette har vi ikke hatt noe om tidligere på studiet. Vi hadde ei hel uke med konsultasjonsteknikk. En profesjonell skuespiller spilte forskjellige type pasienter, for eksempel den innesluttete, skeptiske eller nedlatende pasienten, og vi kunne øve oss i å møte disse typene på en god måte. På legevakta måtte alle igjennom videokonsultasjon som senere ble sett på i smågrupper.

V.B.: Det å se på pasientens agenda i møte med legen har vært nytt. De fire fene: forventninger, følelser, forutsetninger og forestillinger brukes som et redskap.

Utposten: *hvordan er stemningen for allmennmedisin på kullet?*

K.P.: Jeg har inntrykk av at få på vårt kull kan tenke seg å bli allmennpraktiker. Det er lite «hot» og har mindre prestisje enn en del sykehusspesialiteter.

Utposten: *Hva er minst attraktivt med allmennmedisin?*

K.P.: Det virker mer krevende å holde seg faglig oppdatert. På sykehus kommer dette mer av seg selv. Det må være veldig gøy å være allmennlege med stor faglig kompetanse, men det virker vanskelig å holde seg oppdatert på så mange områder samtidig. Det virker også mindre kollegialt enn på sykehus, en får mindre støtte i hverdagen og står alene om beslutningene, dette kan virke litt tungt. Det virker hektisk og som en plass en kan bli utbrent. I tillegg virker ansvaret for økonomien slitsomt. I praksis så jeg hver dag hvordan legene gikk med penge-kassa på slutten av dagen. Det er noe med dette som ikke er så attraktivt. Det å hver dag måtte

Gunhild Felde med Vegard Berling t.v. og Kjersti Pileberg t.h.

telle penger, er ikke det jeg har lyst til å gjøre. Samtidig er jo god lønn positivt.

V.B.: Det er positivt å tjene godt, men for de fleste tror jeg ikke det vil være avgjørende for valg av spesialitet.

Utposten: *Tenker dere annerledes om det å være allmennlege nå sammenlignet med før dere var i praksis?*

V.B.: Jeg har fått større respekt for alt en allmennlege må kunne noe om. Jeg har ofte fått inntrykk av at sykehuslegene er oppgitt over at allmennlegen ikke kan noe om akkurat deres felt. Tidligere har jeg tenkt at allmennleger ikke kan noe ordentlig, at de ikke er autoritet på noe. Dette synet har endret seg hos meg. Jeg har også fått større respekt for det menneskelige engasjementet og evnen til å finne kreative løsninger og å improvisere.

Utposten: *Hva vil være det som eventuelt trekker til allmennmedisinen?*

K.P.: Jeg liker målrettetheten i allmennpraksis. En slipper å gå gjennom hele journaloppsettet fra topp til tå. Jeg har sansen for å kunne gå rett på sak. Samtidig er det en fare i det å nesten forvente at det ikke er noe galt, fordi pretestsannsynligheten er så lav.

V.B.: Det er en variasjon i allmennpraksis som jeg har fått sansen for, det at en ser livet i alle faser og folk i så mange forskjellige situasjoner. Jeg har lest mye om lege-pasientrelasjonen i det siste, og spesielt om den helbredende virkningen som kan ligge bare i relasjonen. Jeg ønsker å bli god på å bruke denne relasjonen, og tror jeg i allmennpraksis

kan få brukt meg selv i stor grad. Muligheten til å hjelpe er stor. Noe av det som frister mest med faget er at en møter pasienten i hverdagen, at det er et lavterskeltilbud. I forhold til kommunikasjonen under visiten på sykehuset, er det mye mer tilrettelagt i allmennpraksis. Det å kjenne pasienten over lang tid gir også en spesiell forutsetning for å forstå. Utfordringen tror jeg er å holde på nysjerrigheten.

Vegard og Kjersti er på gli –kanskje inn i allmennmedisin? Noe har skjedd iløpet av praksisperioden i synet på hva vårt fag dreier seg om. «Å låne studentens blikk», som praksislærer Unni Bilsbakk sier, kan være nyttig, også med tanke på rekruttering til faget.

Tidsskriftet 125 år

Vår kjære storesøster, Tidsskrift for den norske Lægeforening, er 125 år i år. Utposten gratulerer så mye med jubileet.

Generasjoner av leger har hatt Tidsskriftet som sin primære kontakt med faget og vitenskapen. Tidsskriftet har vært det viktigste forum for utveksling av meninger og erfaringer mellom norske leger og har på den måten virket som en av de sentrale elementene i utdannelsen av den norske legestand. I den grad det finnes noen «norsk medisinsk modell», så har Tidsskriftet vært et sentralt og nødvendig redskap i utformingen av denne.

Jubileumsfeiringen viste at nasjonale tidsskrifter er viktige i dannelsen av en nasjonal legeprofesjon. Foredrag bl.a. fra redaktøren av det Kroatiske nasjonale tidsskriftet viste hvor mye andre satser på å ha et slikt samlende medium som er legestandens eget, uavhengig av andre aktører i samfunnet. Vi vil gjerne minne om viktigheten av uavhengighet. Det er all grunn til å være fornøyd med legeforeningens eierskap i Tidsskriftet. Redaktørene har (så vidt vi vet) fått lov til å bestemme Tidsskriftets innhold helt uten forsøk på styring fra eieren. Denne uavhengigheten tjener oss alle. Nylig fikk redaktøren i det islandske legetidsskriftet sparken etter å ha tatt inn et kritisk leserbrev om en av de mektigste menn i islandsk medisin, Kari Stefansson. Han er grunnleggeren av Decode, den islandske kommersielle genbanken. Det er godt mulig at dette leserbrevet ikke var hyggelig skrevet, og det kan sikkert ha inneholdt feil og andre betenkelige ting. Men å gi redaktøren sparken for å ta det inn, høres imidlertid ut som om man forsøker å styre et tidsskrift fordi eieren (den islandske legeforening) finner innholdet problematisk. Vi tror ikke dette kunne ha skjedd i Norge. Vi tror vår storesøster er genuint uavhengig og redelig i det hun gjør.

Måten vi søker kunnskap på, har endret seg de senere årene, dermed vil også Tidsskriftets rolle måtte endre seg. Rollen som den sentrale formidler av normgivende kunnskap må uvegerlig endres nå som mange av oss finner den kunnskap vi trenger med noen raske tastetrykk. Kanskje vil Tidsskriftet bevege seg i retning av å bli hovedformidler av norsk medisinsk forskning. Samtidig vil oppgavene med å gi den norske legestand en felles plattform for debatt, diskusjon (og stillingsannonser) helt sikkert bli enda viktigere i årene som kommer.

Du sitter kanskje der i godstolen din og lur på om Tidsskriftet er et bra nasjonalt tidsskrift? Det er vi sikre på at det er. Bare ved å se på bursdagsgjestene kan vi se at dette tidsskriftet blir lagt merke til av de store i bransjen. Å få redaktørene i JAMA og NEJM til å holde innlegg i bursdagsselskapet signaliserer at vi med rette kan være stolte av storesøster.

Utposten har aldri oppfattet seg som konkurrent til Tidsskriftet. Vi har vår egen stil, våre emner og vårt helt egne publikum. De norske allmennpraktikerne.

Det er derfor uten en baktanke at vi ønsker lykke til med de neste 125 år.

Gratulerer!

